

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 612/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného [REDAKOVANÉ], advokátska kancelária, [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 a 4, čl. 13 ods. 2, 3 a 4, čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 36 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 7 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 To 3/2013 z 31. januára 2013 a sp. zn. 8 Tos 45/2015 z 8. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného [REDAKOVANÉ], advokátska kancelária, [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 a 4, čl. 13 ods. 2, 3 a 4, čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 36 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 7 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 To 3/2013 z 31. januára 2013 a sp. zn. 8 Tos 45/2015 z 8. júna 2015.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 70/2012 z 19. novembra 2012 uznaný vinným z trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 1 a 2 písm. a) zákona

č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) na tom skutkovom základe, že si mal ako poslanec obecného zastupiteľstva a súčasne zástupca starostu obce neoprávnene vyplatiť finančnú náhradu za nevyčerpanú dovolenku a tiež odstupné, a to napriek tomu že mu nárok na označené platové náležitosti v zmysle príslušných ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 253/1994 Z. z.“) nevznikol. Odvolanie podané sťažovateľom proti tomuto rozsudku bolo v zmysle § 316 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) uznesením krajského súdu sp. zn. 6 To 3/2013 z 31. januára 2013 ako oneskorene podané zamietnuté. Sťažovateľ vo svojej trestnej veci následne podal návrh na povolenie obnovy konania, ktorý však bol uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Nt 6/2014 zo 17. marca 2015 podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietnutý s odôvodnením, že neboli zistené podmienky obnovy konania v zmysle § 394 Trestného poriadku. O sťažnosti podanej sťažovateľom proti predmetnému rozhodnutiu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 8 Tos 45/2015 z 8. júna 2015, ktorým ju v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu argumentuje, že „výplata náhrady platu za nevyčerpanú dovolenku ako aj odstupného bola schválená uznesením obecného zastupiteľstva obce [REDAKOVANÉ] č. 38/2011 zo dňa 08. 07. 2011 – Záverečný účet obce za rok 2010 (overený audítorom) v súlade s § 2 ods. 2 zákona č. 253/1994 Z. z.“.

Vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu, ktorým bolo zamietnuté ako oneskorene podané jeho odvolanie, uplatnené proti prvostupňovému rozsudku, sťažovateľ dôvodí, že sa správal nesprávnym poučením súdu z hlavného pojednávania, na ktorom bol vyhlásený odsudzujúci rozsudok, kde ho mal podľa jeho vyjadrenia sudca nesprávne poučiť o možnosti podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozhodnutia (nie od oznámenia rozsudku, ktorým bolo v jeho prípade vyhlásenie rozsudku v jeho prítomnosti na hlavnom pojednávaní).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže podľa neho „v trestnom rozsudku sp.zn. 3T/70/2012-225 sa súd nevysporiadal s argumentáciou sťažovateľa, na podklade akého právneho predpisu možno konštatovať, že nároky na náhradu neprečerpanej dovolenky a odstupného nemal, napriek tomu že išlo o kľúčový argument v konaní. Len na podklade takéhoto zákonného obmedzenia jeho práv mohlo byť vyplatenie nárokov posúdené ako trestný čin. S uvedenou námietkou sa rovnako nevysporiadali Okresný súd v Michalovciach ani Krajský súd v Košiciach v rozhodnutiach, ktorými bola zamietnutá obnova konania.“.

Sťažovateľ ďalej argumentuje, „že jeho postavenie ako zástupcu starostu povereného planením úloh starostu v plnom rozsahu priamo predpokladá priznanie aj obdobných pracovnoprávných nárokov ako v prípade starostu obce, v opačnom prípade by bol oproti starostovi diskriminovaný, a to z dôvodu, že napriek rozdielnemu spôsobu nadobudnutia povinnosti plniť úlohy starostu, tieto povinnosti ako aj zodpovednosť za ich výkon nesie zástupca starostu rovnako ako starosta, ktorý svoj mandát získal na základe výsledkov volieb. Sťažovateľ teda namieta, že súdy ho v časti uplatnenia práv na náhradu neprečerpanej dovolenky a nároku na odstupné diskriminovali tým, že uvedené nároky mu odňali a za ich uplatnenie sťažovateľa trestne stíhali a odsúdili.“.

Napokon sťažovateľ dodáva: „Súdy vo svojich rozhodnutiach opomenuli, že základné právo na dovolenku, ktorého súčasťou je aj právo na jej neprečerpanú časť a právo na odstupné patria medzi základné ústavné práva – práva na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky, ktoré možno obmedziť iba zákonom.“

Sťažovateľ na základe uvedeného žiada, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti nálezom, ktorým by vyslovil porušenie čl. 12 ods. 2 a 4, čl. 13 ods. 2, 3 a 4, čl. 49 ústavy, základných práv podľa čl. 36 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 7 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami krajského súdu sp. zn. 6 To 3/2013 z 31. januára 2013 a sp. zn. 8 Tos 45/2015 z 8. júna 2015, označené rozhodnutia zrušil a vrátil vec krajskému súdu na nové konanie, priznal sťažovateľovi finančné zadostučinenie v sume 12 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nespĺňajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané zjavne neoprávneným subjektom, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 a 4, čl. 13 ods. 2, 3 a 4, čl. 49 ústavy, základných práv podľa čl. 36 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 7 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 6 To 3/2013 z 31. januára 2013

Sťažovateľ namieta porušenia označených článkov a označených základných práv zaručených ústavou a dohovorom uznesením krajského súdu, ktorým bolo ako oneskorene podané zamietnuté jeho odvolanie uplatnené proti prvostupňovému rozsudku.

Ústavný súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

Nedodržanie uvedenej lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

Napadnuté uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 31. januára 2013. Je nepochybné, že sťažnosť sťažovateľa doručená ústavnému súdu 29. júla 2015 bola podaná dávno po uplynutí predpísanej zákonnej lehoty dvoch mesiacov.

Sťažovateľ podal svoju sťažnosť oneskorene, pričom zmeškanie lehoty nie je možné zmysle citovanej judikatúry odpustiť. Ústavný súd preto sťažnosť v označenej časti posúdil ako oneskorene podanú a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ju ako takú odmietol.

II.2 K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 a 4, čl. 13 ods. 2, 3 a 4, čl. 49 ústavy, základných práv podľa čl. 36 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 7 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 8 Tos 45/2015 z 8. júna 2015

Sťažovateľ v podanej sťažnosti v časti smerujúcej proti označenému uzneseniu krajského súdu formulované námietky porušenia označených článkov ústavy a dohovoru opiera o argumentáciu, v podstate namietajúcu nesprávnu interpretáciu zákona č. 253/1994 Z. z. upravujúceho platové pomery starostov obcí, ktorý bol podkladom rozhodovania v jeho trestnej veci, pričom sa ju snaží podporiť neskoršími stanoviskami kompetentných orgánov verejnej moci vypracovanými po odsúdení sťažovateľa.

Ústavný súd preskúmal obsah uznesenia krajského súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho odôvodnenia s obsahom sťažovateľom uplatnených článkov ústavy a dohovoru.

Krajský súd v uznesení, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa uplatnenú proti prvostupňovému rozhodnutiu okresného súdu, konštatoval súlad postupu okresného súdu s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, ako aj kompaktnosť právneho záveru jeho rozhodnutia so zisteným skutkovým stavom.

Krajský súd interpretoval relevantnú právnu úpravu – § 394 ods. 1 Trestného poriadku, kde zdôraznil, že predmetom konania o povolenie obnovy konania je výlučne otázka danosti nových skutočností alebo dôkazov spôsobilých, či už samostatne alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už skôr známymi, privodiť nové rozhodnutie o vine alebo treste.

Krajský súd odvolávajúc sa na obsah sťažovateľom namietaného prvostupňového rozhodnutia dôvodil, že stanovisko Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), na ktoré sa sťažovateľ odvolával v podanom návrhu a prezentoval ho ako nový dôkaz, predstavuje iba ministerstvom prezentovanú subjektívnu interpretáciu príslušných ustanovení zákona č. 253/1994 Z. z. aplikovaných v trestnej veci sťažovateľa, ktorá nie je pre konajúci súd záväzná a nemôže byť v žiadnom prípade kvalifikovaná ako nová skutočnosť či dôkaz (súdu predtým neznámy) v zmysle dotknutého ustanovenia § 394 ods. 1 Trestného poriadku vymedzujúceho podmienky povolenia obnovy konania.

V intenciách sťažnostných námietok sťažovateľa krajský súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že argumentácia sťažovateľa obsiahnutá v podanom návrhu na povolenie obnovy konania má v skutočnosti charakter námietky nesprávneho právneho posúdenia zisteného skutku, pre ktorý bol odsúdený prvostupňovým rozsudkom okresného súdu. V nadväznosti na to krajský súd sťažovateľovi jasne vysvetlil, že preskúmanie takýchto právnych záverov konajúcich súdov stojí mimo rámca konania o povolení obnovy konania.

Ústavný súd je toho názoru, že právny záver rozhodnutia krajského súdu sa opiera o náležitú interpretáciu aplikovanej právnej úpravy a primerané logické zdôvodnenie majúce základ v jasných skutkových okolnostiach. Ústavný súd je toho názoru, že krajský

súd v odôvodnení svojho rozhodnutia relevantným otázkam formulovaným sťažovateľom v uplatnenej sťažnosti poskytol zrozumiteľnú a náležitú odpoveď.

Ústavný súd dospel k záveru, že účinky uplatnenej právomoci vo veci rozhodujúceho krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné s obsahom sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru, preto sťažnosť v danej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené závery ústavný súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2016